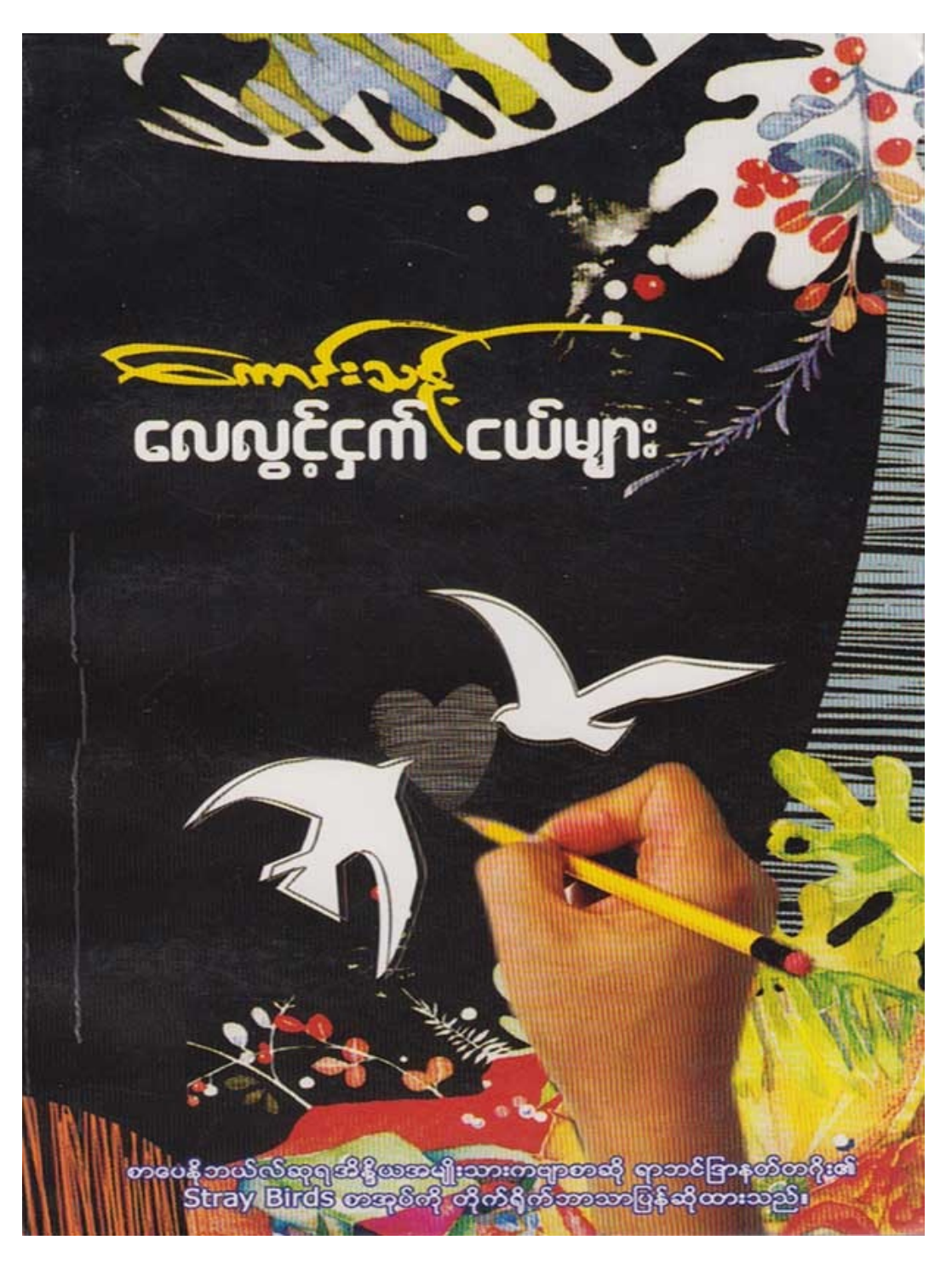

ကမ်းသို့ လေလွင့်ငှက် ငယ်များ

စာပေနှင့်အသံလံဆရာအိန္ဒိယအမျိုးသားကဗျာစာဆို ရာဘင်ဒြာနတ်တရီး၏
Stray Birds စာအုပ်ကို တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ဆိုထားသည်။

ရာဘင်ဒြာနတ်တဂိုး(၁၈၆၁-၁၉၄၁)

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂါလီလူမျိုး၊ ကဗျာစာဆို (၆-၅-၁၈၆၁) တွင် မွေးဖွားခဲ့။
မိဘချမ်းသာသည်။ ၁၆နှစ်အရွယ်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ ရှေ့နေပညာသင်ရန်
စေလွှတ်။ အင်္ဂလန်တွင် တစ်နှစ်သာ နေထိုင်ပြီး စိတ်မပါ၍ မိခင်နိုင်ငံပြန်လာခဲ့။
ရှေ့နေဘွဲ့မရ။ ကဗျာ၊ စာပေ၊ ဘာသာစကားကို လေ့လာဆည်းပူးပြီး
ကဗျာလင်္ကာများ ရေးစပ်သီကုံးရာတွင် ဝါသနာထုံခဲ့။ အသက်မွေး
ဝမ်းကျောင်းအနေဖြင့် မိဘပိုင်မြေယာများတွင် စီမံအုပ်ချုပ်နေထိုင်ခဲ့။

အသက် ၂၃နှစ်တွင် အိမ်ထောင်ပြု။ တဂိုးအသက် ၄၁ နှစ်အရွယ်တွင်
ဇနီးသည် ကွယ်လွန်။ တဂိုးသည် အိန္ဒိယပြည်ကို လွှမ်းမိုးထားသည့်
ဗြိတိသျှပညာရေးစနစ်ကို မနှစ်သက်။ စာသင်ခန်းထဲတွင် လှောင်ပိတ်ထားသည့်
ကြက်တူရွေးပညာသင်ကြားရေးစနစ်ဟု ယူဆ။ အနှစ်သာရရှိသော ပညာရေးကို
ဖန်တီးရမည်။ အနှစ်သာရရှိသော ပညာရေးဆိုသည်မှာ ကျောင်းသားများသည်
အလုပ်နှင့်အားကစား၊ ကျန်းမာပျော်ရွှင်မှုတို့သည် ပညာရေးနှင့် ဒွန်တွဲနေရမည်။
ကျောင်းတွင်းကျောင်းပြင် ပညာရေးဆက်စပ်မှုရှိရမည်။ စာတွေ့ လက်တွေ့
အချိုးညီ၍ ဦးနှောက်နှလုံးသား ခံစားတတ်သိရမည်ဟု ယုံကြည်။

ထိုယုံကြည်ချက်ဖြင့် သျှန်တိနီကေတန် စံပြကျောင်းတစ်ကျောင်းကို
တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ကဗျာလင်္ကာစာအုပ်ပေါင်း ၁၆၀ ကျော်ရေးသားခဲ့။
ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ပြဇာတ်၊ စာတမ်း၊ ဆောင်းပါး၊ အများအပြားရေးဖွဲ့ခဲ့။
သီချင်းအပုဒ် ၃၀၀၀ ကျော်စပ်ဆိုခဲ့။ အသက် ၆၈နှစ် အရွယ်တွင်
ပန်းချီစတင်ရေးဆွဲ။ ကလေးသူငယ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ကဗျာလင်္ကာများစွာ
ရေးဖွဲ့ခဲ့။ မေတ္တာ၊ သဘာဝတရား၊ သေခြင်းတရား၊ သစ္စာတရား၊

လူ့စရိုက်အမှုအကျင့်တို့နှင့် ပတ်သတ်ပြီး ဝတ္ထုတို၊ ရှည် ၊ ဆောင်းပါး၊ ပြဇာတ်၊ စာတမ်းများစွာ ရေးသားခဲ့။

၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာကျော် နိဘယ်ဆုကို ဂီတဉ္စလီ ကဗျာစာအုပ်ဖြင့် ရရှိခဲ့။ ဂျပန်၊ တရုတ်၊ ဆိုဗီယက်၊ အမေရိကန်၊ ကနေဒါ၊ ပါရှားနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ လေ့လာရေးခရီးသွားခဲ့။ (၇-၈-၁၉၄၁) ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် အသက် ၈၀ ရှိ။ တဂိုး၏ ထင်ရှားသောစာအုပ်အချို့မှာ ဂီတဉ္စလီ၊ ဥယျာဉ်မှူး၊ ဆန်းစသော်တာ၊ သစ်သီးခူး၊ ချစ်သူလက်ဆောင်၊ တိမ်းရှောင်သူ၊ ရွှေလှေ၊ နွေဦးတမန်၊ ကူးတို့၊ ပိုးစုန်းကြူး၊ တောငန်းများပျံသောအခါ၊ ငှက်တေလေ။

*

အခန်း(၁)

1

Stray birds of summer come to my Window to sing and fly away

And yellow leaves of autumn, Which have no songs,

Flutters and fall there with a sigh.

နွေရာသီ၏ လေလွင့်ငှက်လေးတွေဟာ

ကိုယ့်ပြတင်းပေါက်မှာ နားခိုကာ တေးသီဆိုပြီး

ထွက်ပြေးသွားကြလေရဲ့။

တေးမဆိုတတ်သော ဆောင်းဦးရာသီ၏

ရော်ရွက်ဝါလေးတွေကတော့ ...

သက်ပြင်းတစ်ချက်ချလျက် (မြေပြင်ထက်သို့)

တဖျပ်ဖျပ်ကြွသက်ဆင်းကြကုန်၏ ။

2

O TROUPE of little vagrants Of the world,

Leave your footprints in my worlds.

အို ... ကမ္ဘာလောကရဲ့

လေလွင့်ငှက်အုပ်စုလေးတွေရယ်

ကိုယ့်ရဲ့စကားလုံးထဲမှာ

မင်းတို့ရဲ့ခြေရာလေးတွေ

ထားရစ်ခဲ့ပါတော့လားကွယ်။

3

The world puts off its mask of vastness its lover. It becomes small
as one songs, as one kiss of the eternal.

ကမ္ဘာလောကသည်

သူ၏ ကြီးမားကျယ်ပြန့်မှု မျက်နှာဖုံးကို

သူ့ချစ်သူအား လှစ်ခွာပြလိုက်၏ ။

ထိုအခါ ... ကမ္ဘာလောကကြီးသည်

တေးသီချင်းတစ်ပုဒ် ထာဝရအနမ်းလေးတစ်ခုနယ်

သေးငယ်သွားတော့၏ ။

4

It is the tears of the earth that keep Her smiles in bloom.

သူမ၏ အပြုံးကို

ပွင့်လန်းလာစေသည်မှာ

ကမ္ဘာမြေကြီး၏

မျက်ရည်စက်များသာ ဖြစ်၏ ။

5

The mighty deserts is burning for the Love of a blade of grass who
shakes Her head and laughs and flies away.

သူမ၏ ခေါင်းကို

ခါယမ်းရယ်မော ထွက်ပြေးသွားသော

မြက်ပင်ငယ်လေးတစ်ပင်၏

အချစ်အတွက် အစွမ်းသတ္တိကြီးမားသော

သဲကန္တာရကြီးသည်

ပူဆွေးလောင်ကျွမ်းနေတော့၏ ။

6

If you shed tears when you miss the sun, you also miss the stars.

နေမင်းကြီးနှင့် လွဲရသည့်အတွက်

သင် ငိုကြွေးနေလျှင်

ကြယ်ပွင့်လေးတွေနှင့်လည်း

သင် လွဲရပေဦးမည်။

The sands in your way beg for your song and your movement,
dancing water. Will you carry the burden of their lameness?

ကခုန်(စီးဆင်း)နေသော ရေ...။
သင့် လမ်းတစ်လျှောက်တွင်ရှိနေကြသော
သဲပွင့်ငယ်လေးများက
သင့်တေးသံနှင့် သင့်လှုပ်ရှားမှုတို့ကို
(ကြားချင်မြင်ချင်သဖြင့်) အသနားခံနေကြပါသည်။
သင်သည် သူတို့၏ ခြေလက်မဲ့နေသော
ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို
(သင်နှင့်အတူ) သယ်ဆောင်သွားမည်လား။

Her wistful face haunts my dreams like the rain at night.

မချင့်မရဲဖြစ်နေသော
သူမ၏ မျက်နှာက ညဘက်ရွာသောမိုးကဲ့သို့
ကျွန်ုပ်၏ အိပ်မက်များကို ခြောက်လှန့်နေတော့၏ ။

Once we dreamt that we were strangers. We wake up to find that
We were dear to each other.

တစ်ခါတုန်းက ...

ကိုယ်တို့ဟာ သူစိမ်းတွေဖြစ်ခဲ့ကြတယ်လို့

အိပ်မက်မက်ခဲ့ဖူးကြတယ်။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ

ဆုံစည်းကြဖို့အတွက်

ကိုယ်တို့ နိုးထကြရအောင်။

Sorrow is hushed into peace in my heart like the evening among
the silent trees.

တိတ်ဆိတ်နေသည့် သစ်ပင်တွေကြားထဲက

ညနေဆည်းဆာကဲ့သို့

ကြေကွဲဝမ်းနည်းမှုသည်

ကိုယ့်နှလုံးသားအတွင်းရှိ ငြိမ်းချမ်းမှုထဲတွင်

ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်သွားတော့၏ ။

Some unseen fingers, like an idle breeze, are playing upon my
heart the music of the ripples.

မမြင်သာနိုင်စွမ်းသော လက်ချောင်းအချို့သည်
လေးတွဲထိုင်းမှိုင်းသော လေပြည်ညင်းကဲ့သို့
ကိုယ့်နှလုံးသားကို တို့ထိကစားလျက်
ဂီတသံစဉ်လှိုင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေတော့၏ ။

“What language is shine, O sea?”

“The language of eternal question.”

“What language is thy answer, O sky?”

“The language of eternal silence.”

“အို ... ပင်လယ် ...

သင်၏ ဘာသာစကားသည် အဘယ်နည်း။”

“ထာဝရအမေးပုစ္ဆာဖြစ်စေသော

ဘာသာစကားဖြစ်၏ ။”

“အို ... ကောင်းကင် ...

သင်၏ ဘာသာစကားအဖြေကား အဘယ်နည်း။”

“ထာဝရတိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်မှု
ဘာသာစကားဖြစ်ပါ၏။”

13

Listen, my heart, to the whispers of the world with which it makes
love to you.

ကျွန်ုပ်၏ နှလုံးသား...
သင့်ကိုချစ်ခင်သော
ကမ္ဘာကြီး၏ တီးတိုးစကားကို နားဆင်ကြည့်ပါတော့။

14

The mystery of creations like the darkness of night .. it is great.
delusions of knowledge are like the fog of the morning.

ဖန်ဆင်းခြင်း၏ လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်မှုသည်
ညအမှောင်ထုကဲ့သို့ နက်ရှိုင်းကြီးကျယ်လှပါ၏။
အသိဉာဏ်၏ ယုံမှားလွန်ခြင်းကား
နံနက်ခင်း မြူနှင်းတို့နှင့်တူ၏။

15

Do not seat your love upon a precipice because it is high.

သင်၏ မေတ္တာတရားကို

မက်စောက်သော ချောက်ကမ်းပါးပေါ်တွင်

နေရာမယူမိပါစေနှင့်။

အကြောင်းမူကား ... မြင့်လွန်းသောကြောင့်တည်း။

*

အခန်း(၂)

16

I sit at my window this morning where the world like a passer -by stops for a moment, nods to me and goes.

ဤနံနက်ခင်းတွင်

ပြတင်းပေါက်နား ကျွန်ုပ်ထိုင်နေစဉ်

ကမ္ဘာလောကကြီးသည်

ဖြတ်သန်းသွားလာသူတစ်ဦးပမာ ခဏတာရပ်နားပြီး

ကျွန်ုပ်ကို ခေါင်းညိတ်နှုတ်ဆက်ထွက်ခွာသွားတော့၏ ။

17

There little thoughts are the rustle of leaves; they have their whisper of joy in my mind.

ဤသေးငယ်သော အတွေးများသည်

သစ်ရွက်တို့၏ လှုပ်ခတ်သံများဖြစ်ပေ၏ ။

သူတို့တွင် ... ကျွန်ုပ်စိတ်နှလုံးသားအတွင်းက

တီးတိုးပျော်ရွှင်မှုများ ပါဝင်၏ ။

18

What you are you do not see, What you see is your shadow.

သင်ဘာလဲဆိုတာ သင်မမြင်ပါ။

သင်မြင်သည်မှာ သင့်အရိပ်သာ။

19

My wishes are fools, they shout across thy songs, my Master, Let
me but listen.

ကျွန်ုပ်၏ အလိုဆန္ဒများကား ရူးမိုက်လှပါသည်။

သူတို့သည် အရှင်၏ တေးသီချင်းများကြားမှ

အော်ဟစ်ဖြတ်သန်းသွားကြကုန်၏ ။

ကျွန်ုပ်အား (ခွင့်လွှတ်ပါ)

သို့ရာတွင် ... နားဆင်ခွင့်တော့ ပြုတော်မူ၏ ။

20

I cannot choose the best,

The best choose me on their back.

အကောင်းဆုံးကို ကျွန်ုပ်မရွေးချယ်နိုင်ပါ။

အကောင်းဆုံးကသာ ကျွန်ုပ်ကိုရွေးချယ်ခဲ့တာပါ။

21

They throw their shadows before them Who carry their lantern on their back.

သူတို့၏ မီးအိမ်များကို ကျောကုန်းပေါ်တွင်

သယ်ဆောင်လာကြသူများသည်

သူတို့၏ အရိပ်များကို သူတို့ရှေ့တွင် ထားကြကုန်၏ ။

22

That I exist is a perpetual surprise which is life.

ကျွန်ုပ်တို့၏ တည်ရှိမှုသည် ဘဝဟူသော

စဉ်ဆက်မပြတ်အံ့ဖွယ်ရာတည်း။

23

“We, the rustling leaves, have a voice that answers the storms, but who are you so silent?” “I am a mere flower.”

တီးတိုးလှုပ်ရှားနေသော သစ်ရွက်

ကျွန်ုပ်တို့သည် မုန်တိုင်းကိုဖြေကြားရန် အသံရှိ၏ ။

သို့သော်လည်း ...

တိတ်ဆိတ်လွန်းသော သင်ကား အဘယ်သူနည်း။

ကျွန်ုပ်သည် ပန်းတစ်ပွင့်မျှသာဖြစ်၏ ။

24

Rest belongs to the work as the Eyelids to the eyes.

မျက်ခွံတို့သည် မျက်လုံးများနှင့် သက်ဆိုင်သကဲ့သို့

အနားယူမှုသည်လည်း အလုပ်နှင့် သက်ဆိုင်၏ ။

25

Man is a born child, his power is the Power of growth.

လူသည် မွေးကင်းစကလေးငယ်တစ်ဦး

သူတန်ဖိုးသည် ကြီးထွားနိုင်စွမ်းရှိမှု။

26

God expects answers for the flowers he sends us, not for the sun and the earth.

ဘုရားသခင်သည်

ကျွန်ုပ်တို့အား ပေးသနားထားသည့်

ပန်းပွင့်များ၏ တုံ့ပြန်စကားကိုသာ မျှော်လင့်ပါသည်။

နေမင်းနှင့် ကမ္ဘာမြေကြီး၏

အဖြေစကားကိုတော့ မျှော်လင့်မထားပါ။

27

The light that plays, like a naked child, among the green leaves
happily knows not that man can lie.

ကိုယ်တုံးလုံး ကလေးတစ်ယောက်ကဲ့သို့

သစ်ရွက်စိမ်းစိမ်းကြားတွင်

ပျော်ရွှင်စွာဆော့ကစားနေသော အလင်းရောင်သည်

လူတစ်ယောက်၏ ရုပ်တည်နိုင်မှုကိုတော့ မသိပါ။

28

O Beauty, find thyself in love, not in the flattery of thy mirror.

အို ... အလှအပ ...

ချစ်ခြင်းမေတ္တာတရား၌ သာ သင့်ကိုယ်သင်တွေ့ပါစေ။

ကြည့်မှန်တစ်ချပ်၏ (ဖြားယောင်း) မြှောက်ပင့်မှုထဲတွင်

မတွေ့ရပါစေနှင့်။

My heart beats her waves at the s shore of the world and writes
upon it her signature in tears with the words, “I love thee.”

ကမ္ဘာလောက၏ ကမ်းခြေ၌ ကိုယ့်နှလုံးသားသည်
ရင်ခုန်လှိုင်းထလျက် “မင်းကို ချစ်တယ်” ဟူသော
စကားလုံးများကို မျက်ရည်စက်တို့ကြားမှ
လက်မှတ်ရေးထိုးသွားခဲ့၏ ။

“Moon, for what do you wait?”

“To salute the sun for whom I must make way.”

“လမင်း ... ငဲ့ ...

သင် ဘာကို စောင့်ဆိုင်းနေပါသလဲ။”

“ကျွန်ုပ် လမ်းဖယ်ပေးရသည့်

နေမင်းကြီးကို ဦးညွတ်ရန်အတွက်ပါ။”

The trees come up to my window like the yearning voice of the
dumb earth.

ဆွံ့အနေသော ကမ္ဘာမြေကြီး၏ ငိုညည်းသံကဲ့သို့
သစ်ပင်များသည် ကျွန်ုပ်ပြတင်းပေါက်ရှိရာသို့
တိုးထွက်လာကြတော့သည်။

32

His own mornings are new surprise to God.

သူ၏ ကိုယ်ပိုင်နံနက်ခင်းသည် ဘုရားသခင်ကို
အံ့အားသင့်စရာအသစ်များဖြစ်စေ၏ ။

33

Life find its wealth by the claims of the world, and it's worth by
the claims of love.

ဘဝသည်...

ကမ္ဘာလောက၏ တောင်းဆိုမှုကြောင့်

သူ၏ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကို တွေ့၏ ။

အဖိုးထိုက်တန်မှုသည်

မေတ္တာတရား၏ တောင်းဆိုမှုကြောင့်သာ ဖြစ်၏ ။

34

The dry river-bed finds no thanks for it past.

ခန်းခြောက်နေသော မြစ်ပြင်လွှာသည်

သူ၏ အတိတ်ကို ကျေးဇူးတင်စရာရှာမတွေ့။

35

The bird wishes it were a cloud.

The cloud wishes it were a bird.

ငှက်က မိုးတိမ်ဖြစ်စေချင်သည်။

မိုးတိမ်က ငှက်ဖြစ်ချင်၏ ။

*